

INSTYTUT EUROTEST

80-237 Gdańsk, ul. Uphagena 10, tel. 58-341-63-70, fax 58-341-66-20
home page: www.eurotest.com.pl e.mail: enter@eurotest.com.pl

7 Program Ramowy Badań i Rozwoju UE

Stan i warunki rozwoju lokalnej gospodarki w Wyszku ze szczególnym uwzględnieniem sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w 2012 roku

marzec 2012 rok

Spis treści

1. Wstęp i metodologia	3
2. Stan i sytuacja przedsiębiorstw w sektorze mikro, małych i średnich firm	6
2.1. Stan ilościowy firm wg sekcji działalności	6
2.2. Potencjał gospodarczy firm	9
3. Zamierzenia i plany rozwojowe przedsiębiorstw w sektorze mikro, małych i średnich firm	15
3.1. Plany rozwoju przedsiębiorstw i ocena rynku pracy w Wyszkanie	15
3.2. Przewidywane kierunki rozwoju gospodarki miasta	19
3.3. Kierunki rozwoju nowoczesnej gospodarki	20
4. Warunki prowadzenia biznesu w Wyszkanie w ocenie przedsiębiorców sektora mikro, małych i średnich firm	23
4.1. Ocena miasta oraz infrastruktury biznesu w Wyszkanie	23
5. Podsumowanie	26

1. Wstęp i metodologia

Celem Programu Badawczego UE jest dostarczanie władzom samorządowym aktualnych oraz szczegółowych informacji o stanie i sytuacji lokalnej gospodarki, szczególnie sektora mikro, małych i średnich firm nt. których brak jest informacji w badaniach statystycznych¹.

Aktualna wiedza o gospodarce i funkcjonujących w mieście przedsiębiorstwach sektora mikro, małych i średnich firm potrzebna jest władzom samorządowym aby podołać współczesnym wyzwaniom w kierowaniu miastem oraz planowaniu jego rozwoju.

To głównie dzięki mikro, małym i średnim przedsiębiorstwom funkcjonuje polska gospodarka. Podobnie jest i w Wyszkanie. Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa stanowią ponad 99% wszystkich firm. Rozwój gospodarki uzależniony jest zatem w dużej mierze od potencjału mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

Informacje o sytuacji i potencjale mikro, małych i średnich firm uzyskane zostały za pomocą przeprowadzonego badania ankietowego. Badanie ankietowe zrealizowane zostało za pomocą metody bezpośrednich wywiadów telefonicznych oraz ankiety internetowej. Wywiady ankietowe zrealizowano w miesiącach luty-marzec 2012 roku. Badaną populacją były mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa funkcjonujące w Wyszkanie. Celem zachowania reprezentacyjności próby przedsiębiorstw, dobór próby firm do badania oparto na dwóch kryteriach doboru próby:

1/ proporcje wielkości firm wg liczby zatrudnionych,

2/ proporcje wiodącej branży firm.

Wielkość próby badania liczyła 120 firm. Strukturę próby badania podajemy w poniższym zestawieniu.

Struktura próby badania	
Wg wielkości zatrudnienia	1-9 osób 105 firm, 10-49 osób 10 firm, 50-249 osób 5 firm
Wg wiodącej branży	produkcja 20 firm, budownictwo 25 firm, usługi 35 firm, handel 45 firm

Badanie na reprezentacyjnej próbie jest to takie badanie cząstkowe, w którym losowo pobrane jednostki do badania (próba) reprezentują całą zbiorowość (populację), mimo że stanowią tylko jej część. Badanie reprezentacyjne znajduje zastosowanie wówczas, gdy przeprowadzenie badań wyczerpujących jest z pewnych przyczyn niemożliwe, na przykład poddanie badaniu wszystkich jednostek łączyłoby się ze zbyt dużymi nakładami kosztów i czasu. Tego rodzaju badania empiryczne wykonywane metodą wywiadów ankietowych² przydatne są w sytuacjach, gdy statystyki nie obejmują badanego zjawiska gospodarczego lub społecznego.

Operatem doboru próby firm do ankietowania w ramach ustalonych kwot wynikających ze struktury próby były katalogi firm: Panorama Firm i Branżowa Polska Książka Telefoniczna.

Analizę danych uzyskanych z badania wykonano za pomocą specjalistycznego pakietu oprogramowania komputerowego SPSS Professional Statistics™. Błąd szacunku wyników badania mieści się w przedziale +/-5% przy 95% poziomie ufności, co jest standardem w tego rodzaju badaniach.

Przywołane w niniejszym raporcie informacje statystyczne jako dane ilościowe oparte są na jednolitej bazie REGON oraz innych danych Urzędu Statystycznego. wg systematyki „PKD 2007”.

¹ - większość tj. 96% firm zatrudniających do 9 osób nie jest objęta sprawozdawczością statystyczną

² - Metoda reprezentacyjna w badaniu zjawisk ekonomiczno społecznych, Jan Steczkowski, Wydawnictwo Naukowe PWN, 1995r

Wyjaśnienie terminów użytych w opracowaniu.

Do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw zaliczane są podmioty prowadzące działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną. Są to osoby prowadzące działalność na własny rachunek, firmy rodzinne zajmujące się rzemiosłem lub inną działalnością, bądź spółki lub konsorcja prowadzące działalność gospodarczą.

Kryteria przynależności do klasy mikro, małych i średnich przedsiębiorstw:

- mikro przedsiębiorstwo - zatrudnienie do 9 pracowników, roczny obrót lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 mln EUR,

- przedsiębiorstwo małe - od 10 do 49 pracowników, roczny obrót lub całkowity bilans roczny nie przekracza 10 mln EUR,

- przedsiębiorstwo średnie - powyżej 49 do 250 pracowników, roczny obrót nie przekracza 50 mln EUR lub całkowity bilans roczny nie przekraczający 43 mln EUR.

Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) jest umownie przyjętym, hierarchicznie usystematyzowanym podziałem zbioru rodzajów działalności społeczno-gospodarczej, jakie realizują jednostki - podmioty gospodarcze. PKD ustalała symbole, nazwy i zakres grupowań klasyfikacyjnych na pięciu różnych poziomach, tj. sekcji i podsekcji, działów, grup, klas oraz podklas.

**Klasyfikacja ewidencji REGON podmiotów działalności gospodarczej
wg sekcji „PKD 2007”**

- Sekcja A - „rolnictwo” obejmuje leśnictwo, łowiectwo, rybactwo, działalność usługową dla rolnictwa.
- Sekcja B - „górnictwo” obejmuje wydobywanie węgla, kamienia, piasku, rud metali, działalność wspierająca.
- Sekcja C - „przetwórstwo przemysłowe” obejmuje produkcję art., spożywczych, tytoniowych, tekstylnych, odzieży, z drewna, skór, papieru, poligrafii, przetwarzanie koksu, farmaceutyków, tworzyw sztucznych, mineralnych, metali, maszyn, elektroniki, pojazdów, mebli,
- Sekcja D - „wytwarzanie energii elektr. gazu” obejmuje zaopatrywanie w energię elektr. gaz, parę, gorącą wodę, powietrza do ukl. klimatyzacyjnych.
- Sekcja E - „dostawa wody, gosp. ściekami” obejmuje pobór i uzdatnianie wody, oczyszczanie ścieków, zbieranie i gospodarka odpadami.
- Sekcja F - „budownictwo” obejmuje wznoszenie budynków, przygotowanie terenu, roboty ogólno-budowlane, drogowe, instalacji budowlanych, roboty wykończeniowe, wynajem sprzętu budowlanego, rozbiórki.
- Sekcja G - „handel hurtowy i detaliczny, naprawy” obejmuje sklepy i jednostki detaliczne oraz hurtownie, naprawy pojazdów oraz art. użytku osobistego i domowego naprawy pojazdów.
- Sekcja H - „transport i gosp. magazynowa” obejmuje transport lądowy i rurociągowy, pasażerski, miejski, taksówki, przewóz towarów, wynajem samochodów, wodny, pozostały transport, działalność wspomagająca transport, działalność organizatorów i pośredników turystyki, działalność kurierska, telekomunikacja i działalność pocztowa.
- Sekcja I - „zakwaterowanie i usługi gastronomiczne” obejmuje wyżywienie, hotele, pensjonaty, schroniska i inne obiekty noclegowe oraz restauracje, bary i pozostałe placówki gastronomiczne, catering
- Sekcja J - „informacja i komunikacja” obejmuje działalność wydawniczą, filmy, nagrania, telewizja, nagrania muzyki, telekomunikacja, informatyka i oprogramowanie, informacja, strony internetowe.
- Sekcja K - „działalność finansowa i ubezpieczeniowa” obejmuje pośrednictwo finansowe, ubezpieczenia i asekuracje, agenci i brokerzy ubezpieczeniowi.
- Sekcja L - „obsługa rynku nieruchomości” obejmuje pośrednictwo kupno i sprzedaż nieruchomości, wynajem, zarządzanie nieruchomościami,
- Sekcja M - „działalność profesjonalna, naukowa, techniczna” obejmuje działalność prawniczą, rachunkowo-księgową, doradztwo, badania i analizy techniczne, architektura i inżynieria, badania naukowe i prace rozwojowe, reklama i badania rynku, działalność weterynaryjna.
- Sekcja N - „usługi administrowania i działalność wspierająca” obejmuje wynajem i dzierżawę pośrednictwo pracy, organizacja turystyki, usługi detektywistyczne i ochroniarskie, obsługa biura, organizacja targów i kongresów.
- Sekcja O - „administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne” obejmuje usługi na rzecz całego społeczeństwa.
- Sekcja P - „edukacja” obejmuje wychowanie przedszkolne, szkoły w tym wyższe, pozaszkolne formy edukacji, nauka jazdy.
- Sekcja Q - „opieka zdrowotna i pomoc społeczna” obejmuje działalność szpitali, pogotowia, praktyki lekarskie, pielęgniarek i położnych, pomoc społeczna z zakwaterowaniem i bez zakwaterowania, dział. paramedyczna.

- Sekcja R - „kultura, rozrywka, rekreacja” obejmuje działalność twórczą, biblioteki, archiwa, muzea, gry losowe i zakłady, działalność sportowa i rekreacyjna, działalność rozrywkowa, ogrody botaniczne i zoologiczne.
- Sekcja S - „pozostała działalność usługowa” obejmuje działalność organizacji członkowskich, związków zawodowych, religijnych, politycznych, naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu domowego, naprawa obuwia, mebli, zegarków, biżuterii, fryzjerstwo, pralnie, działalność pogrzebowa, pozostała działalność usługowa.
- Sekcja T - gospodarstwa dom. zatrudnionych pracowników
- Sekcja U - organizacje i zespoły eksterytorialne

Poziom SEKCJA – oznaczony jest symbolem jednoliterowym, dzieli ogólną zbiorowość na 21 grup rodzajów działalności, na które składają się czynności związane ze sobą z punktu widzenia tradycyjnie ukształtowanego, ogólnego podziału pracy.

Klasyfikacja PKD uległa zmianie w 2004 roku rozporządzeniem Rady Ministrów (Dz. U. nr 33, poz. 289) w statystyce, ewidencji i dokumentacji oraz rachunkowości, a także w urzędowych rejestrach i systemach informacyjnych administracji publicznej.

Kolejna zmiana w klasyfikacji PKD została wprowadzona od 2009 roku rozporządzeniem Rady Ministrów (Dz.U. nr 251 poz. 1885 z 2007 r.). Zmiany klasyfikacji są wynikiem dostosowywania statystyki europejskiej do standardów obowiązujących na poziomie światowym w klasyfikacji Organizacji Narodów Zjednoczonych - International Standard Industrial Classification of all Economic Activities ISIC (Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Rodzajów Działalności).

2. Stan i sytuacja przedsiębiorstw w sektorze mikro, małych i średnich firm

2.1. Stan ilościowy firm wg sekcji działalności

Stan ilościowy mikro, małych i średnich firm w Wyszkanie przedstawiamy w oparciu o dane statystyczne ewidencji REGON dotyczące 19 Sekcji³ działalności gospodarczej wg stanu na początku 2012 roku.

Tabela 1. Ilość podmiotów gospodarczych w Wyszkanie wg stanu na początku 2012 roku.

Lp.	Sekcja	Ilość firm miasto	Ilość firm obszar wiejski	Ilość firm łącznie
1	A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo	50	60	110
2	B - górnictwo i wydobywanie	-	-	-
3	C - przetwórstwo przemysłowe	238	76	314
4	D - dostawa energii elektrycznej	1	-	1
5	E - dostawa wody, gosp. ściekami i odp.	10	6	16
6	F - budownictwo	466	177	643
7	G - handel hurtowy i detaliczny, naprawy pojazdów	876	154	1030
8	H - transport i gosp. magazynowa	289	51	340
9	I - zakwaterowanie i usługi gastronomiczne	76	17	93
10	J - informacja i komunikacja	57	11	68
11	K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa	98	8	106
12	L - obsługa rynku nieruchomości	65	10	75
13	M - działalność profesjonalna, naukowa, techniczna	268	16	284
14	N - usługi administrowania i działalność wspierająca	90	21	111
15	O - administracja publ. i obrona narodowa, obow. ubezpiec. społeczne	14	4	18
16	P - edukacja	100	21	121
17	Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna	203	9	212
18	R - kultura, rozrywka, rekreacja	45	12	57
19	S - pozostała działalność usługowa	223	16	239
20	Razem	3169	669	3838

Źródło: GUS, obliczenia Instytut Eurotest

W Wyszkanie funkcjonuje 3838 firm, w tym w mieście 3169 i na obszarze wiejskim 669.

W strukturze firm wg sekcji działalności gospodarczej najwięcej firm w gospodarce Wyszkowa funkcjonuje w sekcjach:

- 1/ sekcji G handel hurtowy i detaliczny, naprawy: 1030 co stanowi 26,8% ogółu firm,
- 2/ sekcji F budownictwo: 643 co stanowi 16,7% ogółu firm,
- 3/ sekcji H - transport i gosp. magazynowa: 340 firm co stanowi 8,9% ogółu firm,
- 4/ sekcji C - przetwórstwo przemysłowe: 314 co stanowi 8,2% ogółu firm,
- 5/ sekcji M - działalność profesjonalna, naukowa, techniczna: 284 firm co stanowi 7,4% ogółu firm,

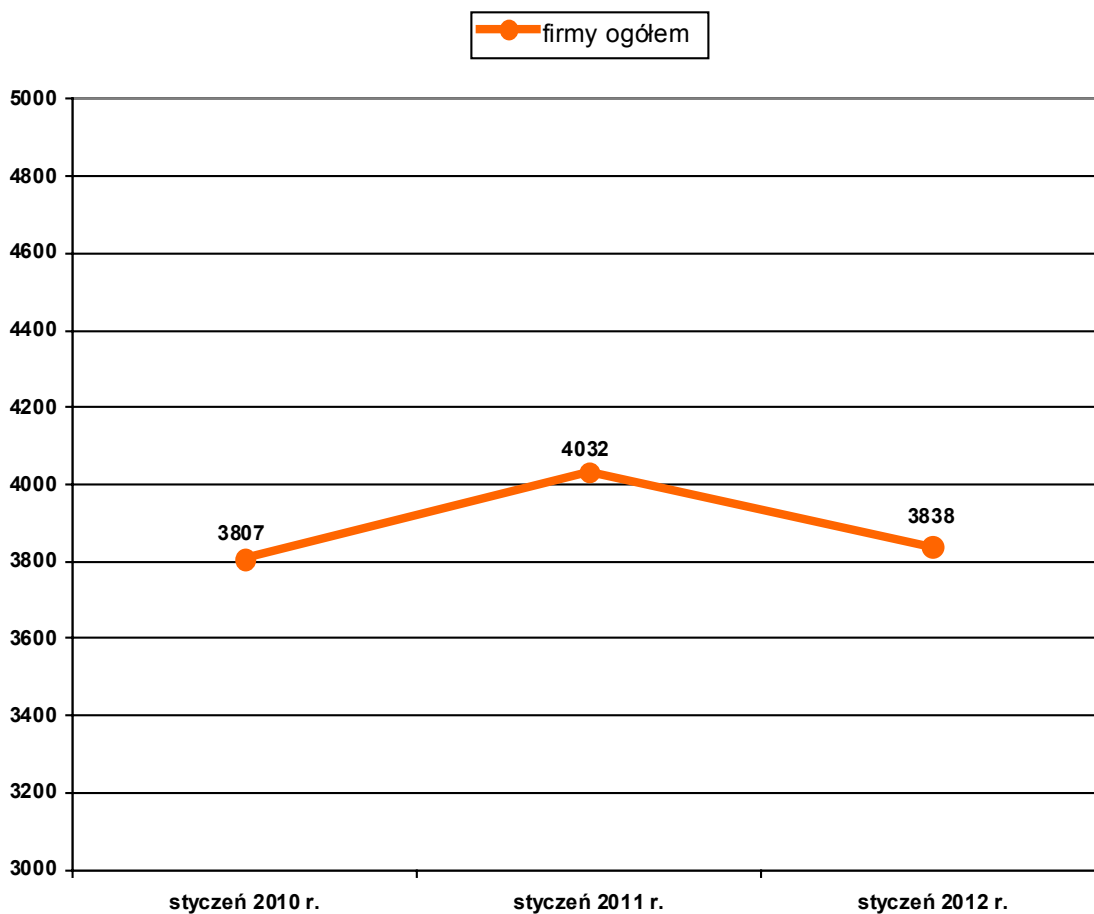
W Wyszkanie dominują firmy mikro, jest ich 95,9% ogółu firm. Małych firm jest 3,2% , a średnich 0,8% ogółu firm.

Ogółem pracujących w Wyszkanie (zatrudnionych w głównym miejscu pracy) jest 8811 osób⁴. Przeciętne zatrudnienie w firmie wynosi 2,1 osoby.

³ - klasyfikacja REGON liczy 21 sekcji działalności gospodarczej, ale dwie sekcje tj. sekcja T - gospodarstwa domowe. zatrudnionych oraz sekcja U - organizacje i zespoły eksterytorialne - nie zawierają żadnych jednostek gospodarczych (podobnie jest w większości miast).

⁴ - wg danych w 2011 roku

Wykres 1. Zmiany ilości podmiotów gospodarczych (ogółem) w Wyszkanie w latach 2010 - 2012 (wg stanu na początku roku).

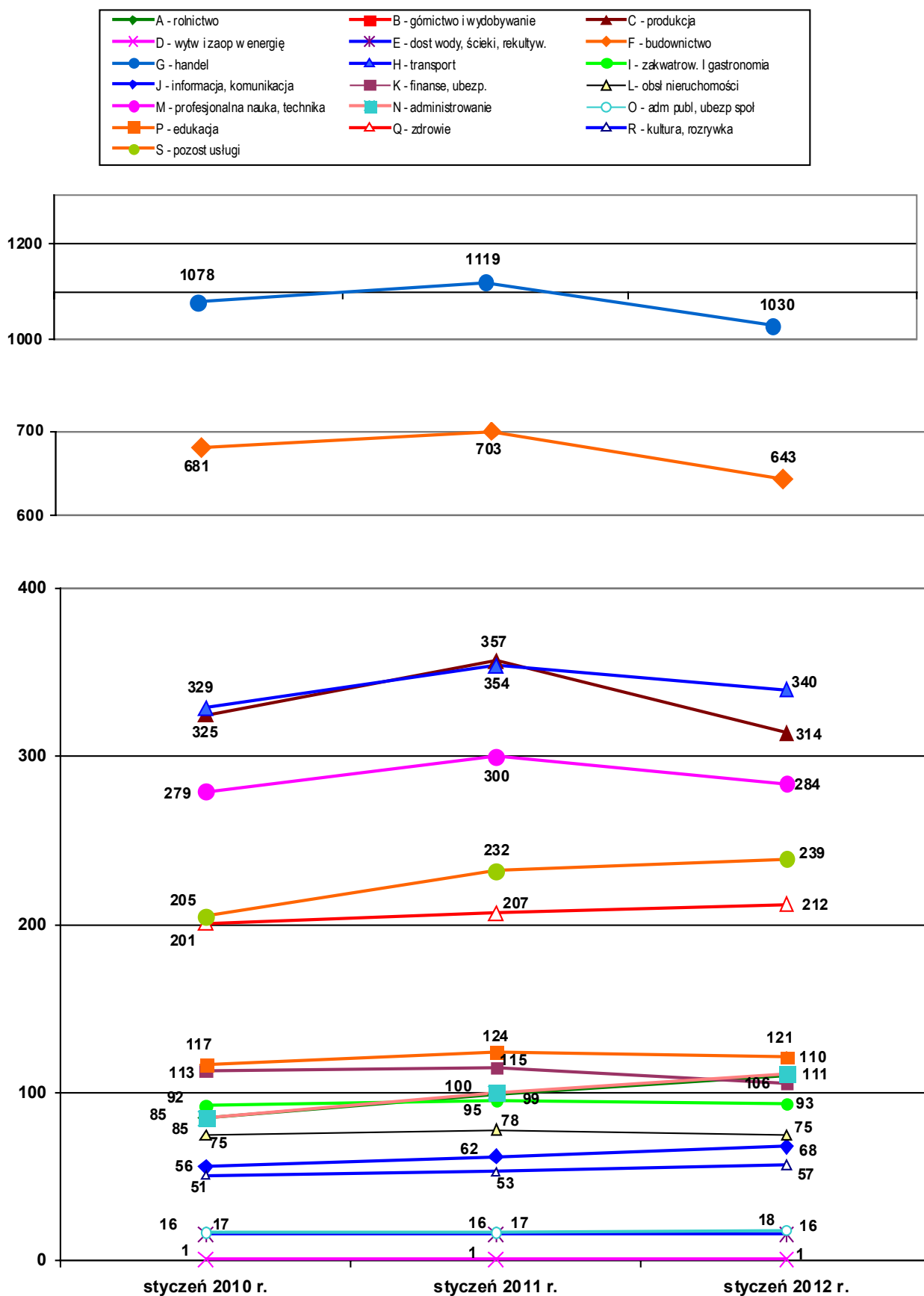
Źródło: GUS wg ewidencji REGON, opracowanie Instytut Eurotest

W ciągu roku 2010 ilość firm wzrosła o 225 firm tj. 5,9%. Spadek ilości firm nastąpił w 2011 roku w którym ubyło 194 firm tj. 4,8%.

Poniżej przedstawiamy rozwój i zmiany w ilości firm w Wyszkanie wg poszczególnych sekcjach działalności gospodarczej.

Ze względu na zmianę klasyfikacji PKD (zob. str. 5) rozwój i zmiany ilościowe firm wg sekcji mogą być zaprezentowane od początku 2010 roku.

Wykres 2. Zmiany ilościowe podmiotów gospodarczych w Wyszkwie wg sekcji PKD w latach 2010 - 2012 (wg stanu na początku roku).

Źródło: GUS wg ewidencji REGON, opracowanie Instytut Eurotest

Spadek ilości firm w ciągu 2011 roku odnotowały sekcje (w kolejności):

- 1/ sekcja G „handel hurtowy, detaliczny i naprawy” spadek o 89 firm tj. o 7,9% ,
- 2/ sekcja F „budownictwo” spadek o 60 firm tj. o 8,5% ,
- 3/ sekcja C „przetwórstwo przemysłowe” spadek o 43 firmy tj. o 12% ,
- 4/ sekcja M „działalność profesjonalna, naukowa, techniczna” spadek o 16 firm tj. o 5,3% ,
- 5/ sekcja H „transport, gospodarka magazynowa” spadek o 14 firm tj. o 3,9% ,
- 6/ sekcja K „działalność finansowa i ubezpieczeniowa” spadek o 9 firm tj. o 7,8% ,
- 7/ sekcja L „obsługa rynku nieruchomości” spadek o 3 firmy tj. o 3,8%.
- 8/ sekcja P „edukacja” spadek o 3 firmy tj. o 2,4% ,
- 9/ sekcja I „zakwaterowanie i usługi gastronomiczne” spadek o 2 firmy tj. 2,1% .

Nie zmieniła się ilość firm w sekcjach:

- 1/ sekcja D „dostawa. energii elektr. ”.
- 2/ sekcja E „dostawa wody, gosp. ściekami i odpadami” .

Wzrosła ilość firm w sekcjach:

- 1/ sekcja A „rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo” wzrost o 11 firmy tj. o 11,1% ,
- 2/ sekcja N „usługi administrowania i działalność wspierająca” wzrost o 11 firm tj. o 11% ,
- 3/ sekcja S „pozostała działalność usługowa” wzrost o 7 firm tj. o 3% ,
- 4/ sekcja J „informacja i komunikacja” wzrost o 6 firm tj. o 9,6% ,
- 5/ sekcja Q - opieka zdrowotna i pomoc społ. wzrost o 5 firm tj. o 2,4% ,
- 6/ sekcja R „kultura, rozrywka, rekreacja” wzrost o 4 firmy tj. o 7,5% ,
- 7/ sekcja O „adm. publ. i obrona narodowa, obow. ubez. społ. wzrost o 1 firmę tj. o 5,8%.

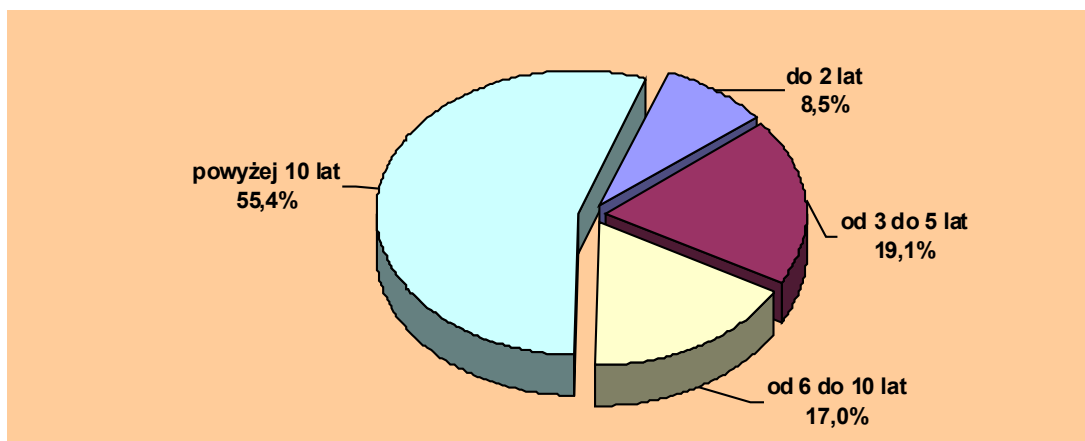
2.2. Potencjał gospodarczy firm

Jaka jest aktualna sytuacja firm w gospodarce Wyszkowa? Zbadaliśmy to za pomocą przeprowadzonego badania ankietowego w firmach w podziale na cztery główne rodzaje działalności: handel detaliczny i hurtowy, budownictwo w tym usługi budowlane, produkcja i przetwórstwo oraz usługowi w tym usługi dla ludności i dla firm.

Zbadaliśmy m.in. jak długo przedsiębiorstwa funkcjonują, jaki mają zasięg działalności, czy mają obciążenia kredytowe, czy mają własność lokalu w którym prowadzą działalność gospodarczą?

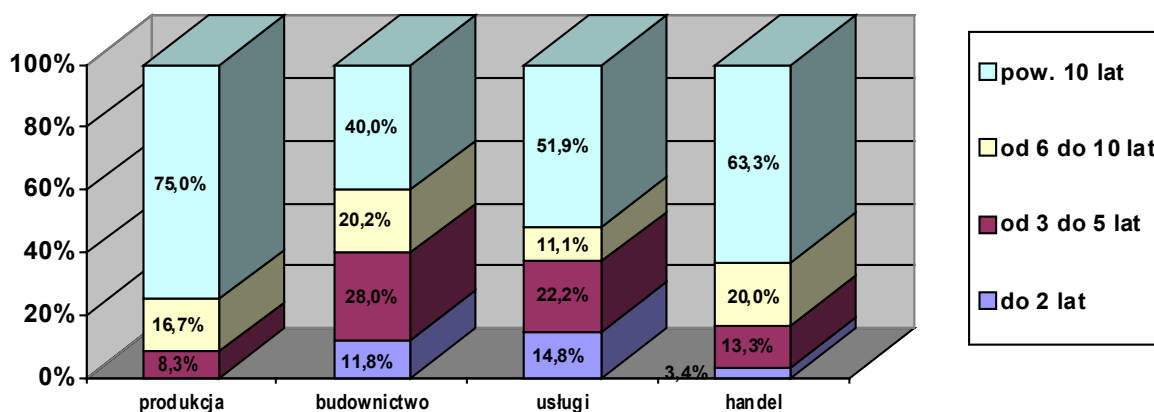
Ponad połowa badanych firm w gospodarce Wyszkowa prowadzi działalność powyżej 10 lat tj. 55,4%, od 6 do 10 lat prowadzi działalność 17%, od 3 do 5 lat prowadzi działalność 19,1% firm. Młodych stażem firm prowadzących działalność nie dłużej niż 2 lata jest 8,5%.

Wykres 3. Od ilu lat prowadzi działalność Pana/Pani firma?

Źródło: Instytut Eurotest

Wykres 4. Od ilu lat prowadzi działalność Pana/Pani firma? Dane wg czterech głównych branż działalności.

Źródło: Instytut Eurotest

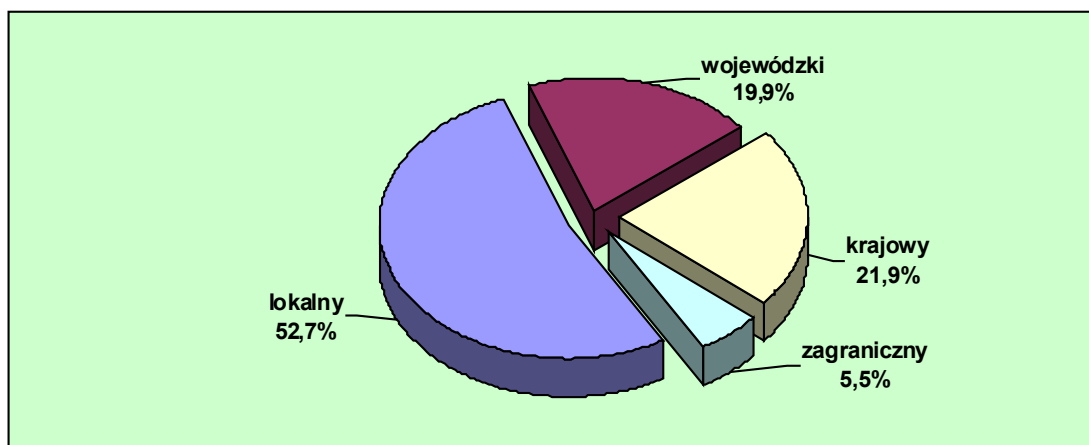
Najwięcej firm o stażu działalności powyżej 10 lat jest w Wyszkowie w branży produkcyjnej 75%, następnie w handlu 63,3%, w usługach 51,9%, i w budownictwie 40%.

Spośród działających firm w Wyszkowie najwięcej firm o stażu działalności do 2 lat jest w branży usługowej 14,8%, następnie w budownictwie 11,8%, a w handlu 3,4%.

Blisko połowa firm funkcjonujących w Wyszkuie tj. 47,3% ma zasięg ponad lokalny, w tym teren województwa 19,9% ankietowanych firm, zasięg krajowy 21,9% i zagraniczny 5,5% firm.

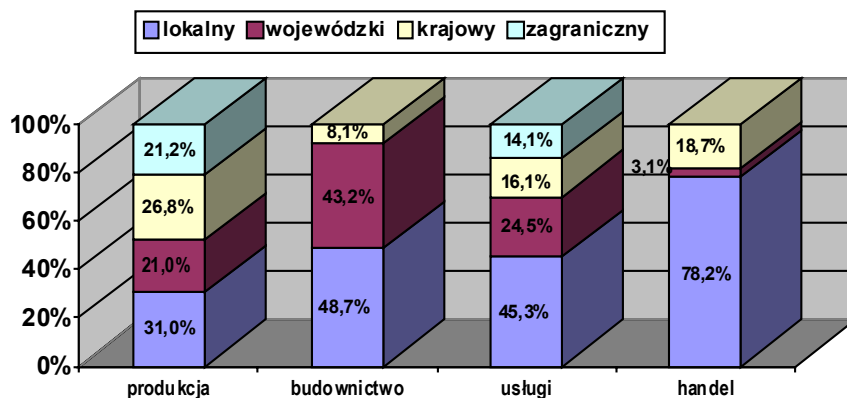
Zasięg lokalny (miasto i okolice) głównego rynku działalności ma 52,7% firm funkcjonujących w Wyszkuie.

Wykres 5. Zasięg głównych rynków działalności gospodarczej firm funkcjonujących w Wyszkuie.

Źródło: Instytut Eurotest

Wykres 6. Zasięg głównych rynków działalności gospodarczej firm funkcjonujących w Wyszkuie wg czterech głównych branż działalności?

Źródło: Instytut Eurotest

Zasięg ponad lokalny działalności gospodarczej ma najwięcej firm w branży produkcyjnej: zasięg wojewódzki ma 21% , krajowy 26,8% firm i zagraniczny 21,2% firm. Lokalny zasięg ma 31% firm produkcyjnych.

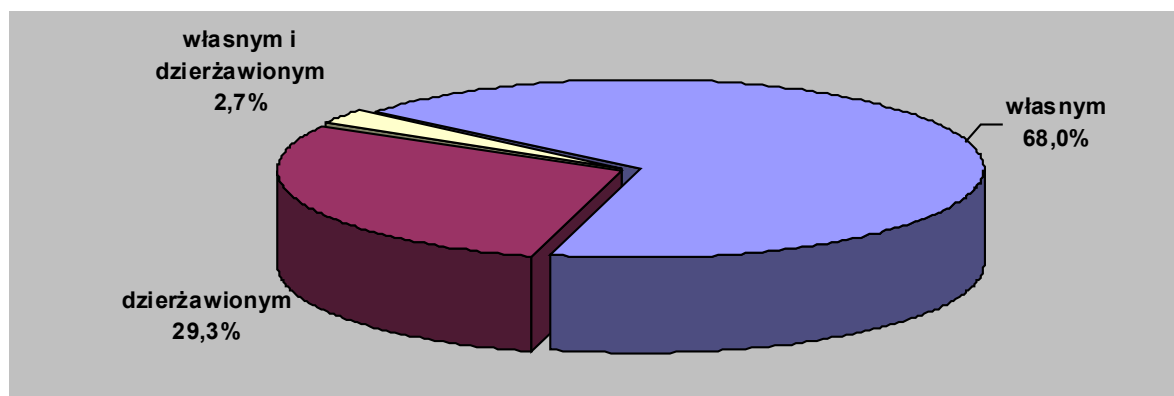
W branży budowlanej zasięg wojewódzki ma 43,2% firm, krajowy 8,1% firm. Zasięg lokalny ma 48,7% firm budowlanych.

W branży usługowej zasięg wojewódzki 24,5%, krajowy 16,1% firm i zagraniczny 14,1% firm. Lokalny zasięg ma 45,3% firm usługowych.

Zasięg lokalny ma najwięcej firm handlowych 78,2%, zasięg wojewódzki 3,1%, krajowy 18,7% firm.

O sytuacji firm, w tym o stanie majątkowym szczególnie mikro i małych firm może świadczyć m.in. posiadanie własnego lokalu na prowadzoną działalność gospodarczą.

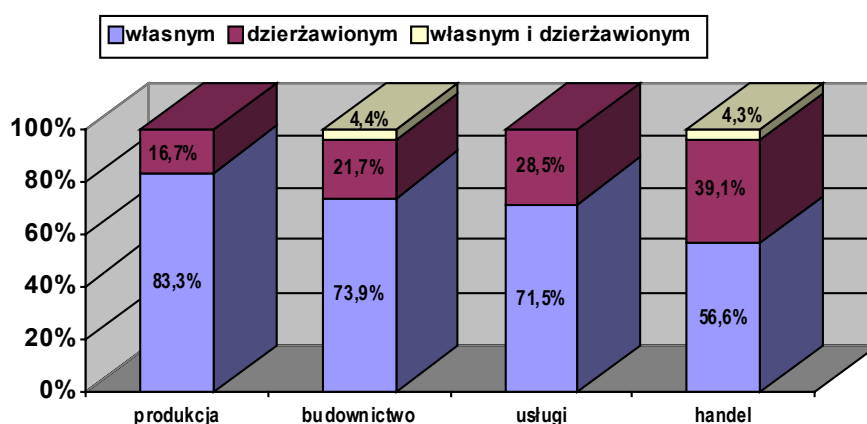
Wykres 7. Czy Pana/Pani firma prowadzi działalność we własnym lokalu, czy w dzierżawionym?

Źródło: Instytut Eurotest

Większość ankietowanych firm prowadzi działalność gospodarczą w Wyszku we własnym lokalu 68%. W dzierżawionym lokalu prowadzi działalność 29.3% firm a równocześnie we własnym i w dzierżawionym lokalu 2,7% ankietowanych firm.

Wykres 8. Czy Pana/Pani firma prowadzi działalność we własnym lokalu, czy w dzierżawionym? Dane wg czterech głównych branż działalności.

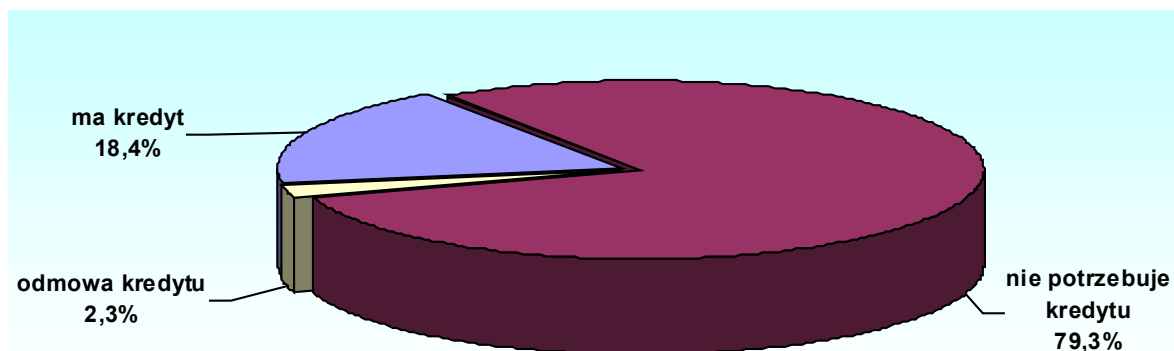

Źródło: Instytut Eurotest

W Wyszku najczęściej firm posiada własny lokal w branży produkcyjnej 83,3% i w budownictwie 73,9%, w usługach własny lokal ma 71,5%, a najmniej firm posiadających własny lokal jest w branży handlowej 56,6%.

Zobowiązania z tytułu zaciągniętego kredytu bankowego ma 18,4% firm prowadzących działalność gospodarczą w Wyszkuwie.

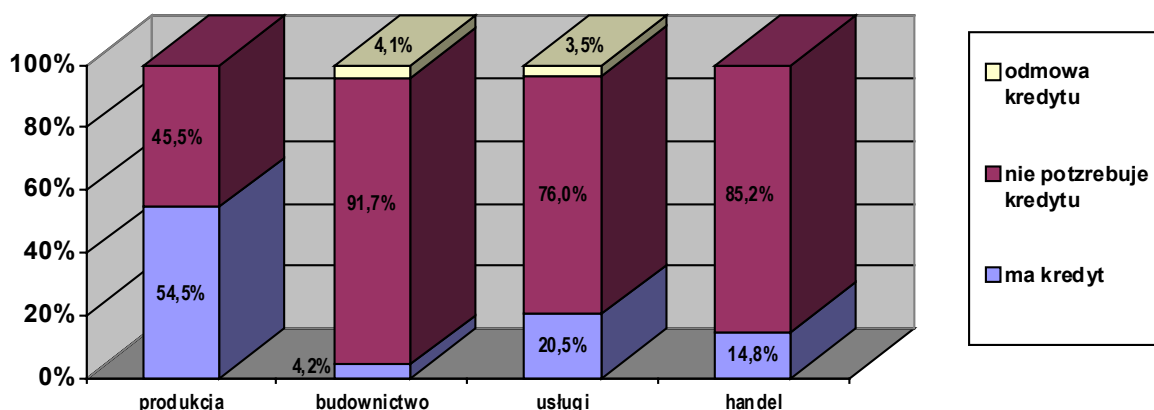
Wykres 9. Czy Pana/Pani firma ma zobowiązania z tytułu kredytu bankowego?

Źródło: Instytut Eurotest

Odmówiono przyznania kredytu 2,3% firm. Nie potrzebuje kredytu 79,3% firm funkcjonujących w Wyszkuwie.

Wykres 10. Czy Pana/Pani firma ma zobowiązania z tytułu kredytu bankowego? Dane wg czterech głównych branż działalności.

Źródło: Instytut Eurotest

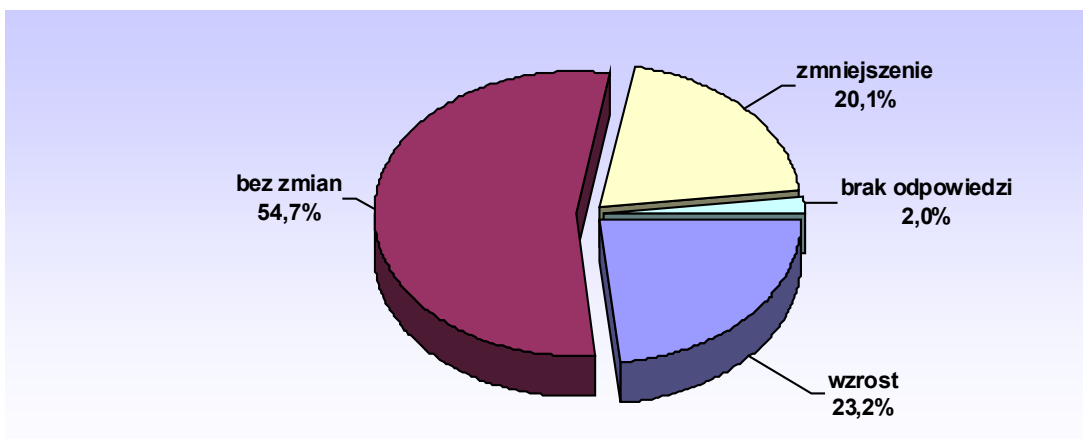
W gospodarce Wyszkuwa zobowiązania kredytowe ma najwięcej firm produkcyjnych 54,5%, następnie firmy usługowe 20,5%, handlowe 14,8% i budowlane 4,2%.

Spośród badanych firm odmowę udzielenia kredytu otrzymały firmy branży budowlanej 4,1% i usługowej 3,5%. Największa część firm dysponująca wystarczającymi własnymi środkami finansowymi i nie ubiegała się o kredyt w branży budowlanej 91,7%, w branży handlowej 85,2%, w branży usługowej 76%, a w branży produkcyjnej 45,5%.

Z przeprowadzonego badania ankietowego wynika, że 4,2% firm w Wyszkuwie korzysta z lesaingu. Są to firmy produkcyjne 15,6%, firmy budowlane 2,1% i firmy usługowe 2,7%.

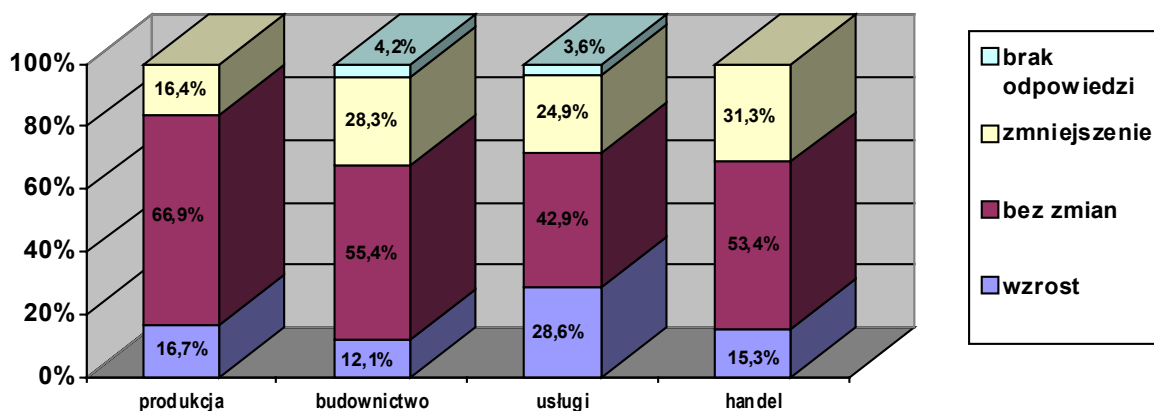
Wzrost obrotów w poprzednim roku odnotowało 23,2% ankietowanych firm w Wyszku, zmniejszenie obrotów 20,1% firm, a obroty bez zmian lub z niewielkimi zmianami odnotowało 54,7% firm. Nie udzieliło odpowiedzi 2% ankietowanych przedsiębiorców.

Wykres 11. Czy w Pana/Pani firmie odnotowano w poprzednim roku zmniejszenie lub wzrost obrotów?

Źródło: Instytut Eurotest

Wykres 12. Czy w Pana/Pani firmie odnotowano w poprzednim roku zmniejszenie lub wzrost obrotów? Dane wg czterech głównych branż działalności.

Źródło: Instytut Eurotest

Zwiększenie obrotów najczęściej firm odnotowało w branży usługowej 28,6% firm, następnie w branży produkcyjnej 16,7% firm, w branży handlowej 15,3% firm oraz w branży budowlanej 12,1% firm.

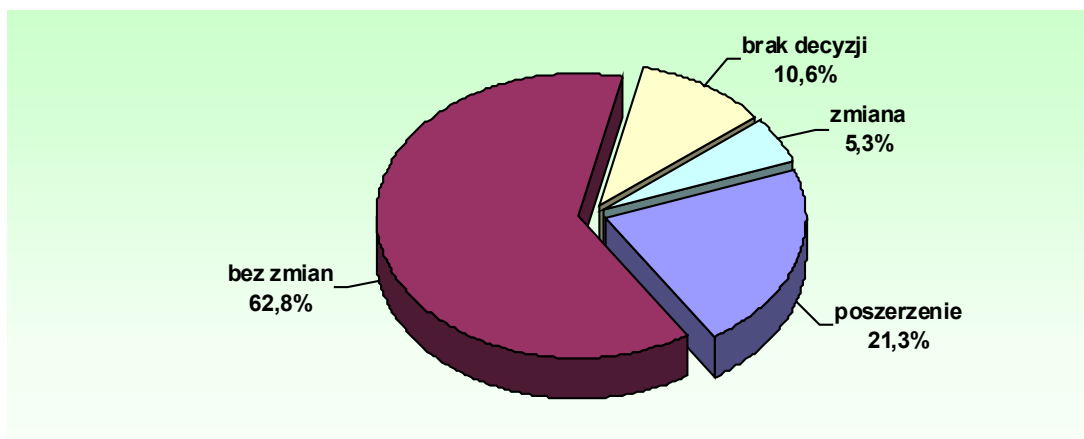
Zmniejszenie obrotów odnotowało najczęściej firm w branży handlowej 31,3%, w branży budowlanej 28,3%, w branży usługowej 24,9% , a w branży produkcyjnej 16,4%.

3. Zamierzenia i plany rozwojowe przedsiębiorstw w sektorze mikro, małych i średnich firm

3.1. Plany rozwojowe przedsiębiorstw oraz ocena rynku pracy w Wyszkwowie

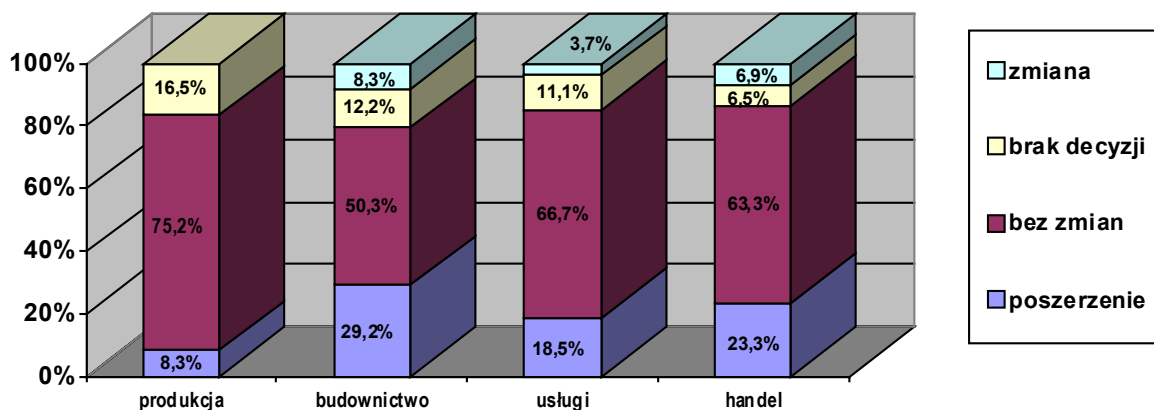
Spośród badanych firm w Wyszkwowie rozwój i poszerzenie działalności planuje w ciągu najbliższego roku 21,3% firm, a zmianę profilu 5,3% firm. Nie planuje zmian profilu działania 62,8% firm, a brak zdecydowania w tym zakresie podało 10,6% firm.

Wykres 13. Czy Pana/Pani firma planuje w najbliższym roku poszerzenie profilu działania?

Źródło: Instytut Eurotest

Wykres 14. Czy Pana/Pani firma planuje w najbliższym roku poszerzenie profilu działania? Dane wg czterech głównych branż działalności.

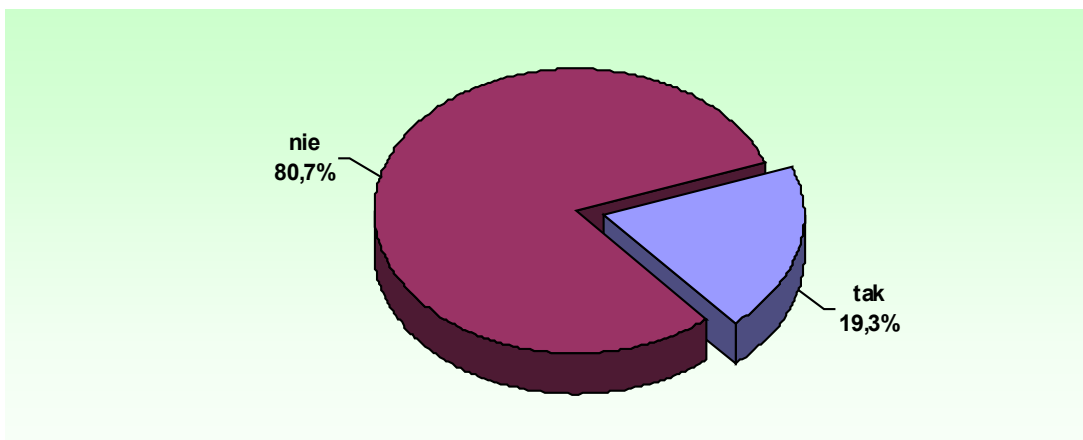
Źródło: Instytut Eurotest

Najwięcej firm planuje poszerzenie profilu działalności w branży budowlanej 29,2% firm. W branży handlowej poszerzenie profilu działalności planuje 23,3%, w usługach 18,5% i w produkcji 8,3% firm.

Zmianę profilu działalności planuje 8,3% firm z branży budowlanej, 6,9% firm z branży handlowej i 3,7% firm z branży usługowej.

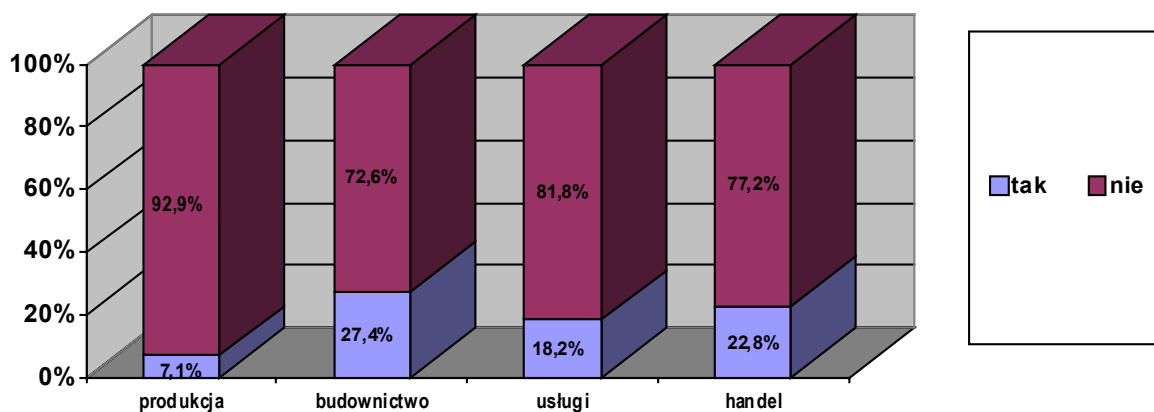
Spośród badanych firm w Wyszkwowie plany inwestycyjne w bieżącym roku ma 19,3% firm. Nie planuje inwestycji 80,7% firm.

Wykres 15. Czy Pana/Pani firma ma plany inwestycyjne w bieżącym roku?

Źródło: Instytut Eurotest

Wykres 16. Czy Pana/Pani firma ma plany inwestycyjne w bieżącym roku? Dane wg czterech głównych branż działalności.

Źródło: Instytut Eurotest

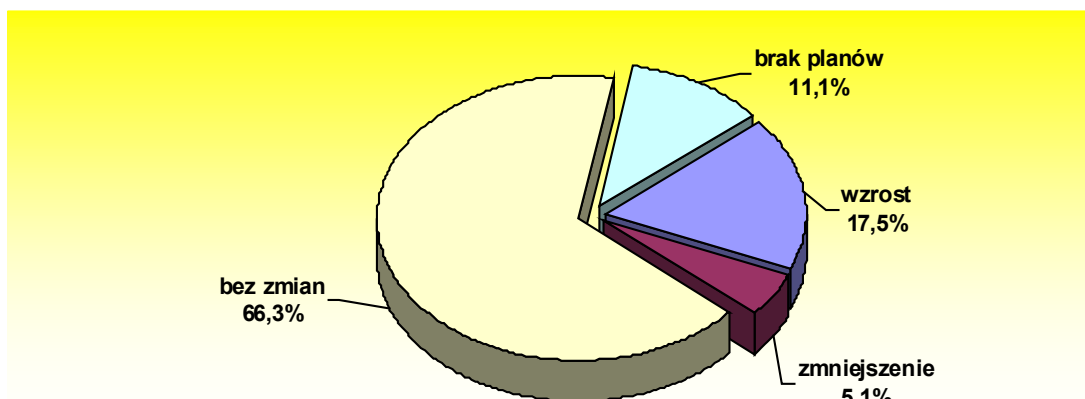
Najwięcej firm planuje wydatki inwestycyjne z branży budowlanej 27,4% firm, następnie z branży usługowej 18,2% firm, z branży handlowej 22,8% i z branży produkcyjnej 7,1% firm.

W nawiązaniu do planów rozwojowych firm oraz planów inwestycyjnych zapytaliśmy ankietowane firmy, czy planują w najbliższym roku zmiany kadrowe.

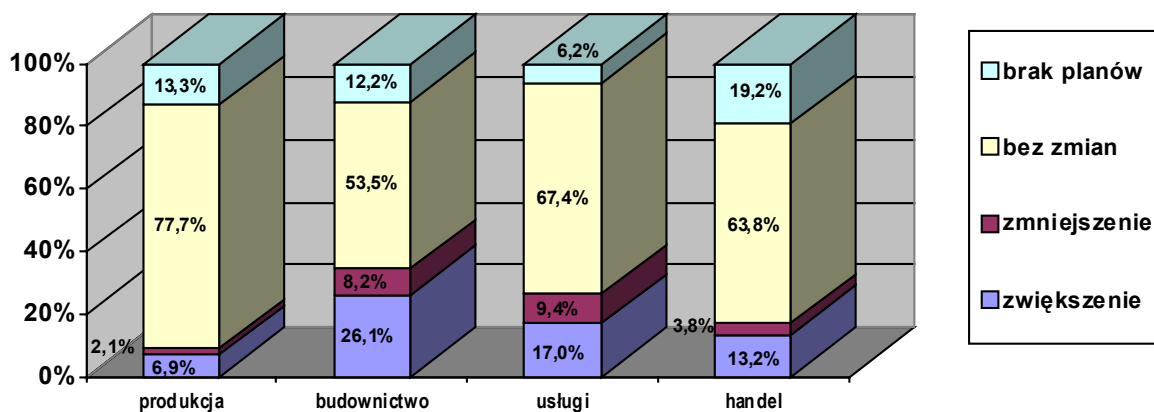
Wzrost zatrudnienia w najbliższym roku planuje 17,5% firm w Wyszku. Zmniejszenie zatrudnienia planuje 5,1% firm. Nie planuje zmian kadrowych 66,3% firm. Nie ma jeszcze planów w tym względzie ma 11,1% firm.

Wykres 17. Czy Pana/Pani firma planuje zmiany kadrowe w ilości zatrudnionych w ciągu najbliższego roku?

Źródło: Instytut Eurotest

Wykres 18. Czy Pana/Pani firma planuje zmiany kadrowe w ilości zatrudnionych w ciągu najbliższego roku? Dane wg czterech głównych branż działalności.

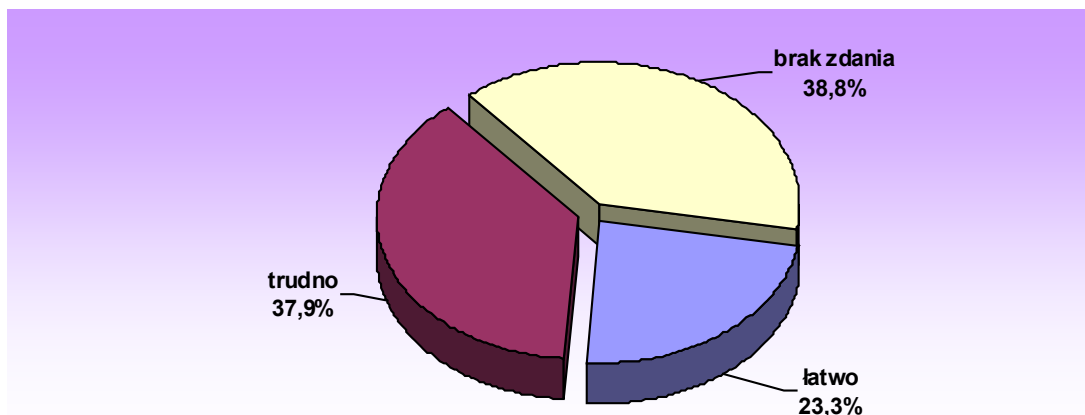
Źródło: Instytut Eurotest

Wzrost zatrudnienia w najbliższym roku planuje najwięcej firm z branży budowlanej 26,1%, i w branży usługowej 17%. W branży handlowej wzrost zatrudnienia planuje 13,2% firm i w branży produkcyjnej 6,9% firm.

Zmniejszenie zatrudnienia planuje 9,4% firm branży usługowej, 8,2% firm w branży budowlanej, 3,8% firm branży handlowej i 2,1% firm branży produkcyjnej.

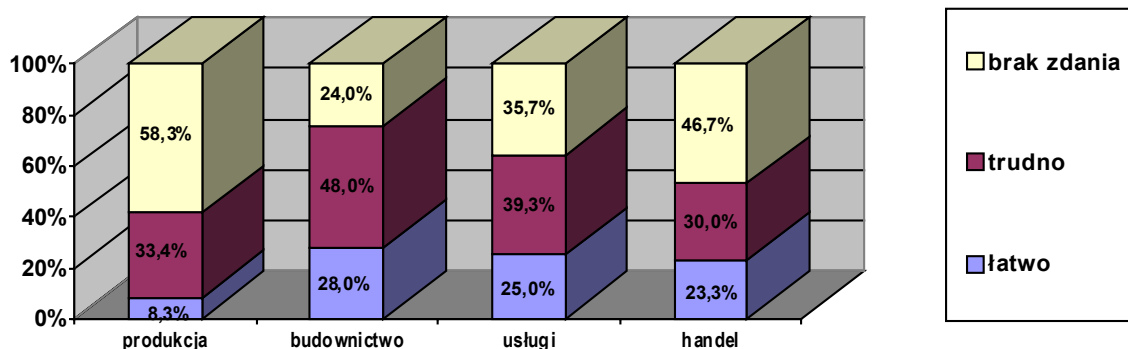
Spośród ankietowanych firm 37,9% uważa, że na rynku pracy w Wyszkanie są trudności ze znalezieniem pracowników w potrzebnym zawodzie. Natomiast 23,3% jest zdania, że nie ma trudności ze znalezieniem pracowników, w większości dotyczy to osób bez kwalifikacji zawodowych, przyuczanych do prostych prac.

Wykres 19. Jak Pana/Pani firma ocenia rynek pracy w Wyszkanie, czy łatwo jest znaleźć pracowników w potrzebnym zawodzie?

Źródło: Instytut Eurotest

Wykres 20. Jak Pana/Pani firma ocenia rynek pracy w Wyszkanie, czy łatwo jest znaleźć pracowników w potrzebnym zawodzie? Dane wg czterech głównych branż działalności.

Źródło: Instytut Eurotest

Najwięcej firm ma trudności ze znalezieniem pracowników w potrzebnych zawodach w branży budowlanej 28% firm, w branży usługowej 25% firm, następnie w branży handlowej 23,3% i w branży produkcyjnej 8,3% firm.

Poszukiwanymi zawodami przez firmy w Wyszkanie, które planują wzrost zatrudnienia są:

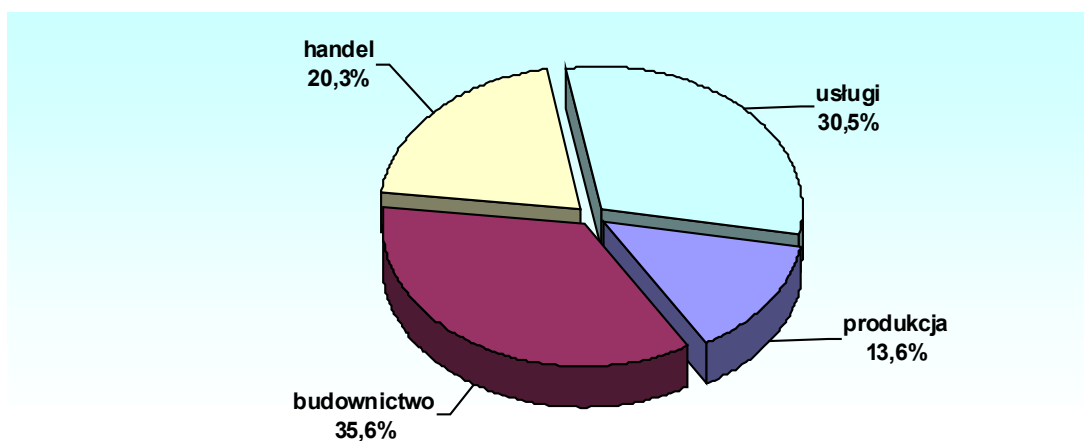
- specjaliści branży budowlanej,
- murarz, elektryk, kamieniarz,
- kafejkarz, roboty wykończeniowe,
- dekarz, cieśla,
- brukarz,
- sprzedawca,
- specjalista ds. handlowych,
- grafik komputerowy,
- informatyk,
- kierowca,
- mechanik samochodowy,
- lakiernik,
- kasjer,
- fryzjer,

3.2. Przewidywane kierunki rozwoju gospodarki miasta

Ankietowani przedsiębiorcy są zdania, że największe możliwości rozwoju w Wyszkanie ma branża budowlana w ocenie 35,6% ankietowanych. Następnie rozwój branży usługowej ma szanse w ocenie 30,5% ankietowanych, tu wymieniono: transportowe, informatyczne, gastronomiczne.

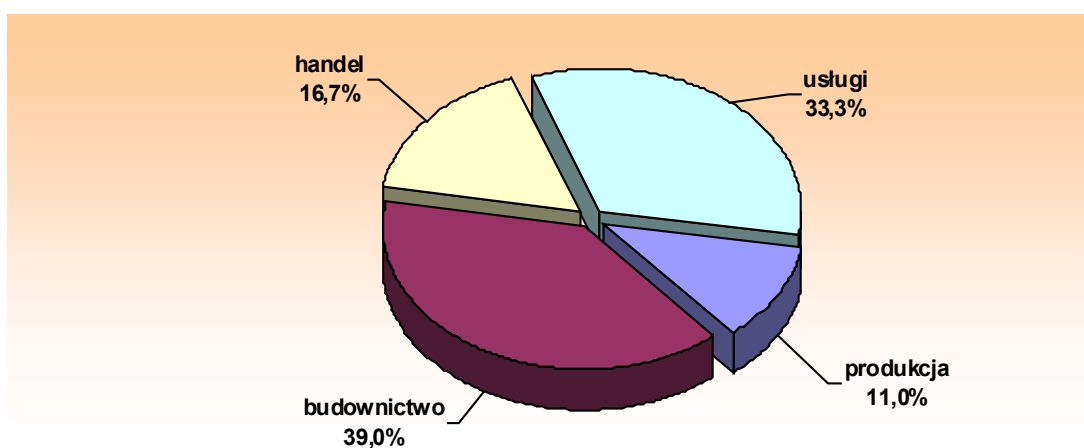
Szanse rozwoju branży handlowej przewiduje 20,3% ankietowanych, tu wymieniano: sklepy spożywcze z art. których nie ma w marketach, sklepy franczyzowe. Następnie szanse rozwoju branży produkcyjnej przewiduje 13,6% ankietowanych przedsiębiorców, tu wymieniano: elektrotechniczny, samochodowy, meblarski, obróbka metali.

Wykres 21. Możliwości rozwoju poszczególnych branż w Wyszkanie zdaniem ogółu przedsiębiorców.

Źródło: Instytut Eurotest

Wykres 22. Możliwości rozwoju własnej branży w Wyszkanie w ocenie przedsiębiorców.

Źródło: Instytut Eurotest

Istnieje pewna różnica między postrzeganiem możliwości rozwoju poszczególnych branż w Wyszkanie, a oceną możliwości rozwoju własnej branży przez ankietowanych przedsiębiorców.

Tabela 2. Porównanie przewidywanych kierunków możliwości rozwoju branż w gospodarce Wyszkowa w sektorze mikro, małych i średnich firm w ocenie ogółu przedsiębiorców i w ocenie przedsiębiorców z własnej branży.

L.p.	Możliwości rozwoju branż w Wyszkowie w ocenie ogółu przedsiębiorców	% odpowiedzi	Możliwości rozwoju własnej branży w ocenie przedsiębiorców	% odpowiedzi
1	Branża budowlana	35,6%	Branża budowlana	39%
2	Branża usługowa	30,5%	Branża usługowa	33,3%
3	Branża handlowa	20,3%	Branża handlowa	16,7%
4	Branża produkcyjna	13,6%	Branża produkcyjna	11%

Zródło: Instytut Eurotest

Możliwości rozwoju branży budowlanej oceniają lepiej przedsiębiorcy z branży budowlanej 39% , niż ogółem przedsiębiorcy 35,6%.

Możliwości rozwoju branży usługowej oceniają lepiej przedsiębiorcy z własnej branży 33,3% niż przedsiębiorcy ogółem 30,5%.

Możliwości rozwoju branży handlowej oceniają lepiej przedsiębiorcy ogółem 20,3% niż przedsiębiorcy z własnej branży 16,7%.

Możliwości rozwoju branży produkcyjnej oceniają lepiej przedsiębiorcy ogółem 13,6% , niż przedsiębiorcy z własnej branży 11%.

3.3. Kierunki rozwoju nowoczesnej gospodarki

Obecne spowolnienie rozwoju gospodarczego także w Wyszku wynika z tego, że rozwój gospodarki przebiega cyklicznie zgodnie z fazami cyklu koniunkturalnego. Mamy więc mówiąc w uproszczeniu na przemian okresy ożywienia i spowolnienia wzrostu. Czas trwania tych faz i intensywność ożywienia bądź skala spowolnienia zależą od sytuacji gospodarki światowej i trafności prowadzonej przez władze krajowe polityki gospodarczej.

Na szczeblu lokalnych gospodarek zachodzą istotne zmiany, które wpływać mogą na rynek pracy, na jakość i poziom życia ludności a także na wielkość lokalnych dochodów, a nawet na kształt przestrzennego zagospodarowania miast.

W krajach słabo rozwiniętych z reguły przeważająca część PKB tworzona jest w rolnictwie w krajach średnio rozwiniętych w przemyśle, a w krajach wysoko rozwiniętych w usługach.

Odpowiadają temu również różnice dochodu na głowę mieszkańca w każdej z tych grup. W krajach najwyżej rozwiniętych PKB na głowę mieszkańca sięga ponad 40 tysięcy USD rocznie, w krajach średnio rozwiniętych (np. w Polsce), kilku tysięcy, w krajach słabo rozwiniętych kilkuset dolarów.

Podstawowym czynnikiem, który stymuluje rozwój usług jest to że usługi nie mogą być świadczone (produkowane) „na skład” i w większości przypadków muszą być świadczone „na miejscu”. Cechą usług jest niemożliwość ich magazynowania co uzasadnia ich zaliczenie do tzw. „kategorii strumieni” i wyklucza ich przynależność do tzw. „kategorii zasobów”.

Rozwój gospodarczy i osiągnięcie przewag konkurencyjnych we współczesnym świecie przez poszczególne regiony jest w coraz większym zakresie uzależniony od szybkości pojawiania się na rynku nowych, innowacyjnych podmiotów gospodarujących. Dlatego

wysiłki władz samorządowych skierowane są na rozwój przedsiębiorczości oraz intensyfikację procesów innowacyjnych.

Transformacja wiedzy w nowe produkty, usługi i technologie czy rozwiązania organizacyjne wymaga właściwej infrastruktury obejmującej ośrodki innowacji i przedsiębiorczości (tzw. instytucje nowoczesnej gospodarki). Kluczowe funkcje tego typu ośrodków dotyczą działań w zakresie aktywizacji ludzkiej kreatywności, przedsiębiorczości i innowacyjności, tym samym aktywizacji wewnętrznych zasobów, prowadzących do efektywniejszego wykorzystania lokalnych czynników wzrostu. Podejmowanie działalności gospodarczej w usługach rynkowych w większości nie wymaga koncesji ani zezwoleń. Potrzebne jest jednak z reguły wykształcenie zawodowe lub określone umiejętności, a także wiedza o klientach i ich potrzebach. Powinniśmy pamiętać, że wymagania i potrzeby klientów stale rosną. Spełnienie jednych oczekiwań rodzi nowe. Klienci z reguły oczekują nowości.

Przeobrażeniu gospodarki z produkcyjnej na usługową i wzrost znaczenia usług w gospodarce sprzyjają następujące czynniki:

1. wzrost dochodów mieszkańców,
2. bardziej intensywna praca zawodowa powoduje wzrost zapotrzebowania na usługi w tym:
  - korzystania z gastronomii i ułatwionych zakupów tzw. „wszystko pod jednym dachem” np. w sklepach wielkopowierzchniowych i centrach handlowych,
  - korzystania ze zorganizowanych i dostępnych dla szerokiego grona form spędzania wolnego czasu, rekreacji i wypoczynku,
3. wzrost zapotrzebowania na wyższy standard usług i większe oczekiwania co do jakości usług,
4. większa podaż różnorodnych towarów i wzrost zakupów pociąga za sobą rozwój usług, w tym usług serwisowych i usług towarzyszących,
5. postęp techniki przyczynia się do powstania nowych rodzajów usług,
6. zwiększenie dostępności usług umożliwia korzystania z nich przez większą ilość klientów,
7. większa specjalizacja usług oraz powstawanie wysoko wyspecjalizowanych firm usługowych, zarówno w nowych jak i tradycyjnych dziedzinach.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie wyszkowskim⁵ wzrosło w latach 2004-2010 o 905,83 zł tj. o 48,2%.

Tabela 3. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w powiecie wyszkowskim i relacje do średniej krajowej (Polska 100%).

Zakres	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	PLN						
Przeciętne miesięczne wynagrodz. brutto w zł.	1877,08	2009,14	2097,27	2251,45	2452,25	2640,99	2782,91
Relacje do średniej krajowej (Polska 100%)	77,9%	80,1%	79,5%	78,6%	77,6%	79,7%	81%

Źródło: dane GUS

W relacji do średniej krajowej przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie wałeckim wynosi 81% i wskaźnik ten wzrósł w latach 2004-2010 o 3,1%.

⁵ - dane w zakresie dochodów ludności podawane są przez GUS na poziomie NTS 4 - powiaty

Obecnie sektor usług zajmuje w Polsce w tworzeniu PKB drugie miejsce po przemyśle. W skali kraju sektor usług liczy 2940055 funkcjonujących firm co stanowi 76% ogółu firm, sektor przemysłowy i budownictwa liczy 836434 firm, co stanowi 21,6% ogółu firm.

Tabela 4. Ilość oraz odsetek firm funkcjonujących w gospodarce Wyszkowa i w gospodarce Polski.

Zakres	Polska		Wyszków	
	Ilość firm wg rodzajów działalności	% firm wg rodzajów działalności	Ilość firm wg rodzajów działalności	% firm wg rodzajów działalności
Rolnictwo*	93167	2,4%	110	2,9%
Przemysł i budownictwo	836434	21,6%	957	24,9%
Usługi	2940055	76%	2771	72,2%
Ogółem	3869897	100%	3838	100%

*- obejmuje leśnictwo, łowiectwo, rybactwo, działalność usługową dla rolnictwa, bez indywidualnych gospodarstw rolnych

Źródło: dane GUS, opracowanie Instytut Eurotest

W gospodarce Wyszkowa sektor usług liczy 2771 funkcjonujących firm co stanowi 72,2% ogółu firm. W porównaniu do kraju w Wyszkanie jest o 3,8% mniej firm w sektorze usług niż w skali kraju. Sektor przemysłu i budownictwa liczy w Wyszkanie 957 firm, co stanowi 24,9% ogółu firm. W porównaniu do kraju w Wyszkanie jest o 3,3% więcej firm w sektorze przemysłu i budownictwa niż w skali kraju.

Przedsiębiorczość mieszkańców mierzona jest wskaźnikiem ilości firm przypadających na 10 tys. mieszkańców. Wskaźnik przedsiębiorczości mieszkańców w Wyszkanie wynosi 991 firm na 10 ty. mieszkańców. W latach 2010-2012 wskaźnik ten zwiększył się o 3.

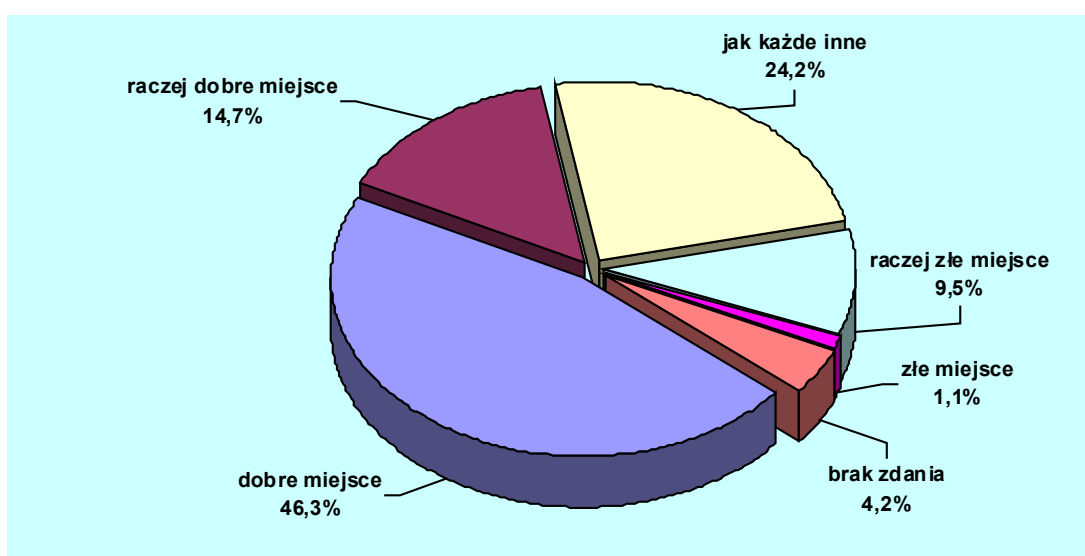
W porównaniu do średniej krajowej która wynosi 1024, wskaźnik przedsiębiorczości ludności w Wyszkanie jest niższy o 33, a w porównaniu do województwa Mazowieckiego gdzie wynosi 1238 niższy jest o 247. Najwyższy wskaźnik w województwie Mazowieckim ma Warszawa 1915, a najniższy powiat ostrołęcki 474.

4. Warunki prowadzenia biznesu w Wyszkanie w ocenie przedsiębiorców sektora mikro, małych i średnich firm

4.1. Ocena miasta oraz infrastruktury biznesu w Wyszkanie

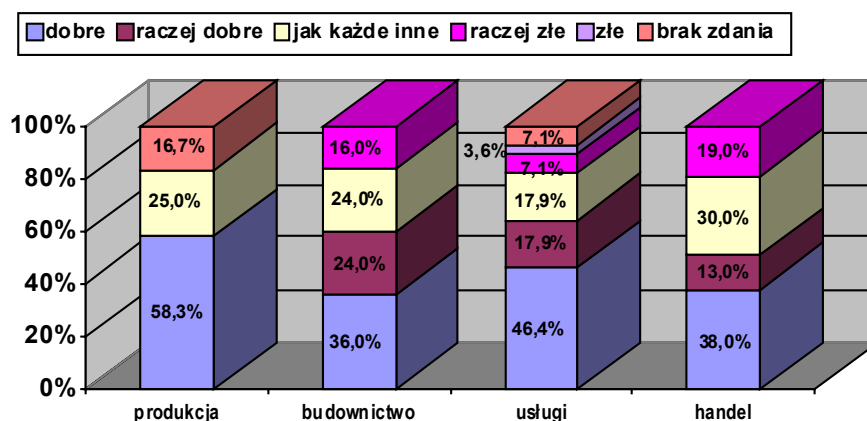
Wyszków jako miejsce prowadzenia działalności gospodarczej pozytywnie ocenia 61% badanych firm, w tym 46,3% jako dobre miejsce i 14,7% raczej dobre miejsce. Jako niedobre miejsce do prowadzenia działalności gospodarczej w Wyszkanie ocenia 10,6% ankietowanych firm w tym 9,5% jako raczej złe miejsce i 1,1% jako złe miejsce. Jako miejsce „jak każde inne” ocenia Wyszków 24,2% ankietowanych firm. Nie ma zdania 4,2% ankietowanych.

Wykres 23. Jak Pana/Pani firma ocenia Wyszków jako miejsce prowadzenia działalności gospodarczej?

Źródło: Instytut Eurotest

Wykres 24. Jak Pana/Pani firma ocenia Wyszków jako miejsce prowadzenia działalności gospodarczej? Dane wg czterech głównych branż działalności.

Źródło: Instytut Eurotest

Najwięcej firm ocenia Wyszków jako dobre miejsce prowadzenia działalności gospodarczej z branży usługowej 64,3%, w tym 46,4% firm jako dobre miejsce i 17,9% jako raczej dobre miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, jak każde inne miejsce

ocenia Wyszków 17,9% firm. Jako niedobre miejsce prowadzenia działalności gospodarczej ocenia Wyszków 10,7% firm, w tym raczej złe miejsce 7,1% firm i złe miejsce 3,6%. Nie ma zdania 7,1% ankietowanych firm.

Na drugim miejscu jest branża budowlana gdzie pozytywnie ocenia Wyszków jako miejsce prowadzenia 60% firm, w tym jako dobre miejsce 36%, jako raczej dobre 24% firm, jak „każde inne miejsce” 24% firm, a jako niedobre miejsce 16% (raczej złe).

Na trzecim miejscu jest branża produkcyjna gdzie 58,3% firm pozytywnie ocenia Wyszków jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej (dobre miejsce), jak „każde inne miejsce” ocenia Wyszków 25% firm. Nie było firm oceniających Wyszków jako niedobre miejsce prowadzenia działalności gospodarczej. Nie ma zdania 16,7% ankietowanych firm.

Na czwartym miejscu jest branża handlowa gdzie dobrze ocenia Wyszków jako miejsce prowadzenia działalności 51% firm, w tym 38% firm jako dobre miejsce i jako raczej dobre 13% firm, jak „każde inne miejsce” 30% firm, jako niedobre miejsce 19% (raczej złe).

Ankietowani przedsiębiorcy poproszeni zostali o podanie jakie atuty i mankamenty ma Wyszków dla przedsiębiorców prowadzących tu biznes. Było to pytanie tzw. „otwarte” czyli ankietowani spontanicznie podawali odpowiedzi. Ankietowani przedsiębiorcy podali, że Wyszków ma następujące atuty dla biznesu :

- blisko Warszawy,
- dobra lokalizacja i komunikacja, połączenia między miastami,
- obwodnica,
- przyjazne urzędy.

Jako mankamenty Wyszkiwa i barierę w rozwoju biznesu ankietowani przedsiębiorcy podali:

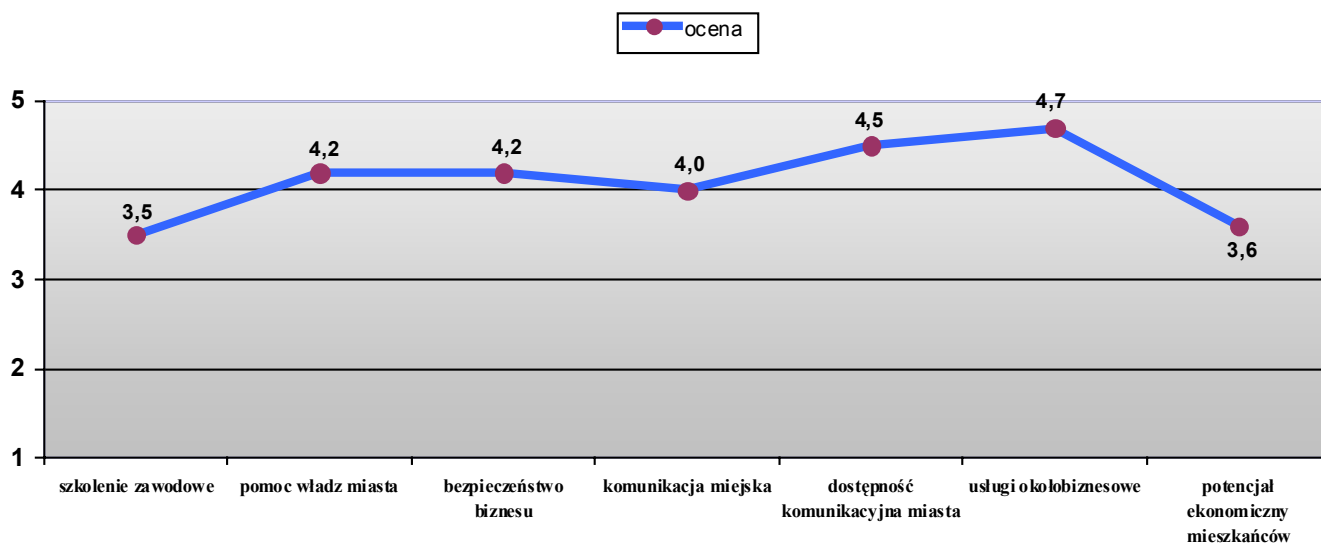
- konkurencja Warszawy, pracujący tam robią zakupy w Warszawie,
- fachowcy „uciekają” do Warszawy,
- niskie dochody mieszkańców,
- wysokie ceny najmu lokali.

Następnie przedsiębiorcy zostali poproszeni o dokonanie oceny w skali punktów od 1 najniższej do 5 najwyższej wybranych elementów infrastruktury biznesu w Wyszkiwie:

- A/ szkolenie zawodowe kadr potrzebnych dla firm,
- B/ współpraca, pomoc władz miasta dla środowiska przedsiębiorców,
- C/ bezpieczeństwo prowadzenia biznesu,
- D/ komunikacja w mieście,
- E/ położenie miasta, dostępność komunikacyjna,
- F/ dostępność usług okołobiznesowych,
- G/ ocena potencjału ekonomicznego mieszkańców.

Wykres 25. Ocena przez przedsiębiorców wybranych elementów infrastruktury biznesu w Wyszku oraz potencjału ekonomicznego mieszkańców.

Źródło: Instytut Eurotest

- dobra ocena występuje na poziomie od 4 do 5 punktów
- średnia ocena na poziomie od 3 do 3,9 punktów
- niska ocena na poziomie od 1 do 2,9 punktów

Ankietowani przedsiębiorcy przyznali następujące oceny wybranym elementom infrastruktury biznesu w Wyszku oraz dokonali oceny potencjału ekonomicznego mieszkańców:

dobre oceny

- współpraca, pomoc władz miasta dla środowiska przedsiębiorców 4,2
- bezpieczeństwo prowadzenia biznesu 4,2
- komunikacja w mieście 4,0
- położenie miasta, dostępność komunikacyjna 4,5
- dostępność usług okołobiznesowych 4,7

średnie oceny

- szkolenie zawodowe kadr potrzebnych dla firm 3,5
- potencjał ekonomiczny mieszkańców 3,6.

niskie oceny

Nie przyznano ocen na poziomie niskim.

Najwyższe oceny w opinii przedsiębiorców uzyskały: dostępność usług okołobiznesowych 4,7, następnie położenie miasta, dostępność komunikacyjna 4,5, współpraca, pomoc władz miasta dla środowiska przedsiębiorców 4,2, bezpieczeństwo prowadzenia biznesu 4,2, komunikacja w mieście 4,0.

Średnie oceny w opinii przedsiębiorców uzyskały: szkolenie zawodowe kadr potrzebnych dla firm 3,5, potencjał ekonomiczny mieszkańców 3,6.

Nie przyznano ocen na poziomie niskim.

5. Podsumowanie

1. W Wyszkwowie funkcjonuje 3838 firm, w tym w mieście 3169 i na obszarze wiejskim 669. Dominują firmy mikro, jest ich 95,9% ogółu firm. Małych firm jest 3,2% , a średnich 0,8% ogółu firm.

W strukturze firm wg sekcji działalności gospodarczej najwięcej firm w gospodarce Wyszkowa funkcjonuje w sekcjach:

- 1/ sekcji G handel hurtowy i detaliczny, naprawy: 1030 co stanowi 26,8% ogółu firm,
- 2/ sekcji F budownictwo: 643 co stanowi 16,7% ogółu firm,
- 3/ sekcji H - transport i gosp. magazynowa: 340 firm co stanowi 8,9% ogółu firm,
- 4/ sekcji C - przetwórstwo przemysłowe: 314 co stanowi 8,2% ogółu firm,
- 5/ sekcji M - działalność profesjonalna, naukowa, techniczna: 284 firm co stanowi 7,4% ogółu firm.

2. W ciągu roku 2010 ilość firm wzrosła o 225 firm tj. 5,9%. Spadek ilości firm nastąpił w 2011 roku w którym ubyło 194 firm tj. 4,8%.

Największy spadek ilości firm w ciągu 2011 roku odnotowały sekcje:

- 1/ sekcja G „handel hurtowy, detaliczny i naprawy” spadek o 89 firm tj. o 7,9% ,
- 2/ sekcja F „budownictwo” spadek o 60 firm tj. o 8,5% ,
- 3/ sekcja C „przetwórstwo przemysłowe” spadek o 43 firmy tj. o 12% ,
- 4/ sekcja M „działalność profesjonalna, naukowa, techniczna” spadek o 16 firm tj. o 5,3% ,
- 5/ sekcja H „transport, gospodarka magazynowa” spadek o 14 firm tj. o 3,9% .

Najbardziej wzrosła ilość firm w sekcjach:

- 1/ sekcja A „rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo” wzrost o 11 firmy tj. o 11,1% ,
- 2/ sekcja N „usługi administrowania i działalność wspierająca” wzrost o 11 firm tj. o 11% ,
- 3/ sekcja S „pozostała działalność usługowa” wzrost o 7 firm tj. o 3% ,
- 4/ sekcja J „informacja i komunikacja” wzrost o 6 firm tj. o 9,6% ,
- 5/ sekcja Q - opieka zdrowotna i pomoc społ. wzrost o 5 firm tj. o 2,4%.

3. Ponad połowa badanych firm w gospodarce Wyszkowa prowadzi działalność powyżej 10 lat tj. 55,4%, od 6 do 10 lat prowadzi działalność 17%, od 3 do 5 lat prowadzi działalność 19,1% firm. Młodych stażem firm prowadzących działalność nie dłużej niż 2 lata jest 8,5%.

Najwięcej firm o stażu działalności powyżej 10 lat jest w Wyszkwowie w branży produkcyjnej 75%, następnie w handlu 63,3%, w usługach 51,9%, i w budownictwie 40%. Spośród działających firm w Wyszkwowie najwięcej firm o stażu działalności do 2 lat jest w branży usługowej 14,8%, następnie w budownictwie 11,8%, a w handlu 3,4%.

4. Blisko połowa firm funkcjonujących w Wyszkwowie tj. 47,3% ma zasięg ponad lokalny, w tym teren województwa 19,9% ankietowanych firm, zasięg krajowy 21,9% i zagraniczny 5,5% firm.

Zasięg lokalny (miasto i okolice) głównego rynku działalności ma 52,7% firm funkcjonujących w Wyszkwowie.

Zasięg ponad lokalny działalności gospodarczej ma najwięcej firm w branży produkcyjnej: zasięg wojewódzki ma 21% , krajowy 26,8% firm i zagraniczny 21,2% firm. Lokalny zasięg ma 31% firm produkcyjnych.

W branży budowlanej zasięg wojewódzki ma 43,2% firm, krajowy 8,1% firm. Zasięg lokalny ma 48,7% firm budowlanych.

W branży usługowej zasięg wojewódzki 24,5%, krajowy 16,1% firm i zagraniczny 14,1% firm. Lokalny zasięg ma 45,3% firm usługowych.

Zasięg lokalny ma najwięcej firm handlowych 78,2%, zasięg wojewódzki 3,1%, krajowy 18,7% firm.

5. O sytuacji firm, w tym o stanie majątkowym szczególnie mikro i małych firm może świadczyć m.in. posiadanie własnego lokalu na prowadzoną działalność gospodarczą.

Większość ankietowanych firm prowadzi działalność gospodarczą w Wyszkanie we własnym lokalu 68%. W dzierżawionym lokalu prowadzi działalność 29,3% firm a równocześnie we własnym i w dzierżawionym lokalu 2,7% ankietowanych firm.

W Wyszkanie najwięcej firm posiada własny lokal w branży produkcyjnej 83,3% i w budownictwie 73,9%, w usługach własny lokal ma 71,5%, a najmniej firm posiadających własny lokal jest w branży handlowej 56,6%.

6. Zobowiązania z tytułu zaciągniętego kredytu bankowego ma 18,4% firm prowadzących działalność gospodarczą w Wyszkanie.

W gospodarce Wyszkania zobowiązania kredytowe ma najwięcej firm produkcyjnych 54,5%, następnie firmy usługowe 20,5%, handlowe 14,8% i budowlane 4,2%.

Spośród badanych firm odmowę udzielenia kredytu otrzymały firmy branży budowlanej 4,1% i usługowej 3,5%. Największa część firm dysponująca wystarczającymi własnymi środkami finansowymi i nie ubiegała się o kredyt w branży budowlanej 91,7%, w branży handlowej 85,2%, w branży usługowej 76%, a w branży produkcyjnej 45,5%.

7. Wzrost obrotów w poprzednim roku odnotowało 23,2% ankietowanych firm w Wyszkanie, zmniejszenie obrotów 20,1% firm, a obroty bez zmian lub z niewielkimi zmianami odnotowało 54,7% firm. Nie udzieliło odpowiedzi 2% ankietowanych przedsiębiorców.

Zwiększenie obrotów najwięcej firm odnotowało w branży usługowej 28,6% firm, następnie w branży produkcyjnej 16,7% firm, w branży handlowej 15,3% firm oraz w branży budowlanej 12,1% firm.

Zmniejszenie obrotów odnotowało najwięcej firm w branży handlowej 31,3%, w branży budowlanej 28,3%, w branży usługowej 24,9%, a w branży produkcyjnej 16,4%.

8. Spośród badanych firm w Wyszkanie rozwój i poszerzenie działalności planuje w ciągu najbliższego roku 21,3% firm, a zmianę profilu 5,3% firm. Nie planuje zmian profilu działania 62,8% firm, a brak zdecydowania w tym zakresie podało 10,6% firm.

Najwięcej firm planuje poszerzenie profilu działalności w branży budowlanej 29,2% firm. W branży handlowej poszerzenie profilu działalności planuje 23,3%, w usługach 18,5% i w produkcji 8,3% firm.

Zmianę profilu działalności planuje 8,3% firm z branży budowlanej, 6,9% firm z branży handlowej i 3,7% firm z branży usługowej.

9. Spośród badanych firm w Wyszkanie plany inwestycyjne w bieżącym roku ma 19,3% firm. Nie planuje inwestycji 80,7% firm.

Najwięcej firm planuje wydatki inwestycyjne z branży budowlanej 27,4% firm, następnie z branży usługowej 18,2% firm, z branży handlowej 22,8% i z branży produkcyjnej 7,1% firm.

10. W nawiązaniu do planów rozwojowych firm oraz planów inwestycyjnych zapytaliśmy ankietowane firmy, czy planują w najbliższym roku zmiany kadrowe.

Wzrost zatrudnienia w najbliższym roku planuje 17,5% firm w Wyszku. Zmniejszenie zatrudnienia planuje 5,1% firm. Nie planuje zmian kadrowych 66,3% firm. Nie ma jeszcze planów w tym względzie ma 11,1% firm.

Wzrost zatrudnienia w najbliższym roku planuje najwięcej firm z branży budowlanej 26,1%, i w branży usługowej 17%. W branży handlowej wzrost zatrudnienia planuje 13,2% firm i w branży produkcyjnej 6,9% firm.

Zmniejszenie zatrudnienia planuje 9,4% firm branży usługowej, 8,2% firm w branży budowlanej, 3,8% firm branży handlowej i 2,1% firm branży produkcyjnej.

11. Spośród ankietowanych firm 37,9% uważa, że na rynku pracy w Wyszku są trudności ze znalezieniem pracowników w potrzebnym zawodzie. Natomiast 23,3% jest zdania, że nie ma trudności ze znalezieniem pracowników, w większości dotyczy to osób bez kwalifikacji zawodowych, przyuczanych do prostych prac.

Najwięcej firm ma trudności ze znalezieniem pracowników w potrzebnych zawodach w branży budowlanej 28% firm, w branży usługowej 25% firm, następnie w branży handlowej 23,3% i w branży produkcyjnej 8,3% firm.

12. Ankietowani przedsiębiorcy są zdania, że największe możliwości rozwoju w Wyszku ma branża budowlana w ocenie 35,6% ankietowanych. Następnie rozwój branży usługowej ma szanse w ocenie 30,5% ankietowanych, tu wymieniono: transportowe, informatyczne, gastronomiczne.

Szanse rozwoju branży handlowej przewiduje 20,3% ankietowanych, tu wymieniano: sklepy spożywcze z art. których nie ma w marketach, sklepy franczyzowe. Następnie szanse rozwoju branży produkcyjnej przewiduje 13,6% ankietowanych przedsiębiorców, tu wymieniano: elektrotechniczny, samochodowy, meblarski, obróbka metali.

Istnieje pewna różnica między postrzeganiem możliwości rozwoju poszczególnych branż w Wyszku, a oceną możliwości rozwoju własnej branży przez ankietowanych przedsiębiorców.

Możliwości rozwoju branży budowlanej oceniają lepiej przedsiębiorcy z branży budowlanej 39%, niż ogółem przedsiębiorcy 35,6%.

Możliwości rozwoju branży usługowej oceniają lepiej przedsiębiorcy z własnej branży 33,3% niż przedsiębiorcy ogółem 30,5%.

Możliwości rozwoju branży handlowej oceniają lepiej przedsiębiorcy ogółem 20,3% niż przedsiębiorcy z własnej branży 16,7%.

Możliwości rozwoju branży produkcyjnej oceniają lepiej przedsiębiorcy ogółem 13,6%, niż przedsiębiorcy z własnej branży 11%.

13. Obecne spowolnienie rozwoju gospodarczego także w Wyszku wynika z tego, że rozwój gospodarki przebiega cyklicznie zgodnie z fazami cyklu koniunkturalnego. Mamy więc mówiąc w uproszczeniu na przemian okresy ożywienia i spowolnienia wzrostu. Czas trwania tych faz i intensywność ożywienia bądź skala spowolnienia zależą od sytuacji gospodarki światowej i trafności prowadzonej przez władze krajowe polityki gospodarczej. W krajach słabo rozwiniętych z reguły przeważająca część PKB tworzona jest w rolnictwie w krajach średnio rozwiniętych w przemyśle, a w krajach wysoko rozwiniętych w usługach.

Podstawowym czynnikiem, który stymuluje rozwój usług jest to że usługi nie mogą być świadczone (produkowane) „na skład” i w większości przypadków muszą być świadczone „na miejscu”. Cechą usług jest niemożliwość ich magazynowania co uzasadnia ich zaliczenie do tzw. „kategorii strumieni” i wyklucza ich przynależność do tzw. „kategorii zasobów”.

Obecnie sektor usług zajmuje w Polsce w tworzeniu PKB drugie miejsce po przemyśle. W skali kraju sektor usług liczy 2940055 funkcjonujących firm co stanowi 76% ogółu firm, sektor przemysłowy i budownictwa liczy 836434 firm, co stanowi 21,6% ogółu firm.

W gospodarce Wyszkowa sektor usług liczy 2771 funkcjonujących firm co stanowi 72,2% ogółu firm. W porównaniu do kraju w Wyszkanie jest o 3,8% mniej firm w sektorze usług niż w skali kraju. Sektor przemysłu i budownictwa liczy w Wyszkanie 957 firm, co stanowi 24,9% ogółu firm. W porównaniu do kraju w Wyszkanie jest o 3,3% więcej firm w sektorze przemysłu i budownictwa niż w skali kraju.

14. Przedsiębiorczość mieszkańców mierzona jest wskaźnikiem ilości firm przypadających na 10 tys. mieszkańców. Wskaźnik przedsiębiorczości mieszkańców w Wyszkanie wynosi 991 firm na 10 ty. mieszkańców. W latach 2010-2012 wskaźnik ten zwiększył się o 3.

W porównaniu do średniej krajowej która wynosi 1024, wskaźnik przedsiębiorczości ludności w Wyszkanie jest niższy o 33, a w porównaniu do województwa Mazowieckiego gdzie wynosi 1238 niższy jest o 247. Najwyższy wskaźnik w województwie Mazowieckim ma Warszawa 1915, a najniższy powiat ostrołęcki 474.

Rozwój gospodarczy i osiągnięcie przewag konkurencyjnych we współczesnym świecie przez poszczególne regiony jest w coraz większym zakresie uzależniony od szybkości pojawiania się na rynku nowych, innowacyjnych podmiotów gospodarujących. Dlatego wysiłki władz samorządowych skierowane są na rozwój przedsiębiorczości oraz intensyfikację procesów innowacyjnych.

15. Wyszków jako miejsce prowadzenia działalności gospodarczej pozytywnie ocenia 61% badanych firm, w tym 46,3% jako dobre miejsce i 14,7% raczej dobre miejsce. Jako niedobre miejsce do prowadzenia działalności gospodarczej w Wyszkanie ocenia 10,6% ankietowanych firm w tym 9,5% jako raczej złe miejsce i 1,1% jako złe miejsce. Jako miejsce „jak każde inne” ocenia Wyszków 24,2% ankietowanych firm. Nie ma zdania 4,2% ankietowanych.

Najwięcej firm ocenia Wyszków jako dobre miejsce prowadzenia działalności gospodarczej z branży usługowej 64,3%, w tym 46,4% firm jako dobre miejsce i 17,9% jako raczej dobre miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, jak każde inne miejsce ocenia Wyszków 17,9% firm. Jako niedobre miejsce prowadzenia działalności gospodarczej ocenia Wyszków 10,7% firm, w tym raczej złe miejsce 7,1% firm i złe miejsce 3,6%. Nie ma zdania 7,1% ankietowanych firm.

Na drugim miejscu jest branża budowlana gdzie pozytywnie ocenia Wyszków jako miejsce prowadzenia 60% firm, w tym jako dobre miejsce 36%, jako raczej dobre 24% firm, jak „każde inne miejsce” 24% firm, a jako niedobre miejsce 16% (raczej złe).

Na trzecim miejscu jest branża produkcyjna gdzie 58,3% firm pozytywnie ocenia Wyszków jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej (dobre miejsce), jak „każde inne miejsce” ocenia Wyszków 25% firm. Nie było firm oceniających Wyszków jako niedobre miejsce prowadzenia działalności gospodarczej. Nie ma zdania 16,7% ankietowanych firm.

Na czwartym miejscu jest branża handlowa gdzie dobrze ocenia Wyszków jako miejsce prowadzenia działalności 51% firm, w tym 38% firm jako dobre miejsce i jako raczej dobre 13% firm, jak „każde inne miejsce” 30% firm, jako niedobre miejsce 19% (raczej złe).

16. W dokonanej ocenie wybranych elementów infrastruktury biznesu w Wyszkanie najwyższe oceny w opinii przedsiębiorców uzyskały: dostępność usług okołobiznesowych 4,7, następnie położenie miasta, dostępność komunikacyjna 4,5, współpraca, pomoc władz

miasta dla środowiska przedsiębiorców 4,2 , bezpieczeństwo prowadzenia biznesu 4,2 ,
komunikacja w mieście 4,0.

Średnie oceny w opinii przedsiębiorców uzyskały: szkolenie zawodowe kadr potrzebnych
dla firm 3,5 , potencjał ekonomiczny mieszkańców 3,6.

Nie przyznano ocen na poziomie niskim.

Kierownik Projektu Badawczego
Dyrektor Instytutu Eurotest

Wojciech Wroński